

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Р. НУРИДДИНОВ олган сурат (ЎзА).

(V3A).

(73A).

абнлар

ушун санъат усталари, халқ
расмолари, ёзувчи-шоир-
лар билан учрашувлар таъ-
кил этип, нострохотларга
ирида, маданият ўйларига,
ўйинхоқларига спорт мусо-
бақалари, оммавий сайил-
ларга томошалар, кон-
цертлар уюштириш юк-
ланди.

Вилоят болалар жамағар-
маси ҳафталик давомида
кўп болалар, кўп даромад-
ли оилаларга, коғирон,
етим болаларга кийим-ке-
чаклардан иборат совғалар
беришни ташкил этиши юк-
ланди.

(Давоми микинчи бетда).

Ислом КАРИМОВ:

«ҲАР ҚАНДАЙ МУҲОЛИФ БИЛАН БАҲСАЛМАҚИДА ТАЙЁРМАН...»

(Давом. Боши 1-бетда).

Биз Конституция қабул қилдик, энг синчков му- тахассислар Франция, Америка мутахассислари, БМТ, ЕХХ, вакиллари уни бошдан оёқ ўргатиб чи- қишди. Улардан ҳеч бири умум қабул этган демократ- тик меъёрларга мувофиқ келмайдиган, андакина бўлса, нусконин топол- мади. Конституция — биз- нинг буюк ютуғимиз. Ол- динизга қўйган мақсади- мизга, албатта, эришамиз. Конституцияда белгилаб қўйилган барча ишлар ҳо- зирнинг ўзидек турмуш- да рўёбга чиқмоқда, деб бўлмайди. Бизни танқид қилувчиларга ҳам шу гап- ни айтман. Биз жаҳон ҳамжамиятига тўла ҳуқуқ билан киришни хоҳлай- миз. Аммо шуни айтиб қўймоқчиманки, биз бу ҳам- жамиятга ўз йўлимиз билан киришди. Байномалар амалда сингмадан ўтади. Барча шаллатларга ман- суб одамларимиз билан гаплашиб қўлинг, уларнинг фикрини билдинг. Демократия деганда шунинг ҳам аслимоқчиман: 1991 йилда сайловчиларнинг 86 фоиз мен учун овоз бер- ди. Бизда Президент му- кобилик асосида сайлан- ди, гарб эса сайлов муко- биллик асосида ўтмаган ва рақобатлар сайловчи- ларнинг 98—99 фоиз ово- зини олган қўшнларимиз- ни ҳадеб мақтамоқда. Биз- даги русийзабон аҳоли- нинг 99 фоизин мен учун овоз бергани диққатга са- зовордир...

— Сиз айтганингиздек, Конституция — ҳайсидаг даражада «кечанинг тисмоли». Пензур ҳақидаги нозик масалани четлаб ўтмо бўлмайди...

— «Четлаб ўтиш» керак ҳам эмас. Менинг бу маса- ладаги фикрим мана бун- дай. Ҳар қандай наир одам- ларнинг муайян гуруҳи хо- ҳиш-иродасини ифодалайди. Мен буюк қарши эмасман. Бироқ, газетчилар учун, ча- маси, унчалик ёқмайдиган бир савол: У ёки бу газета кимнинг ҳисобига яшайди? Хоҳлаймизки, йўқми, му- тлаб мустиқил газета бў- лмайди. Бу борадаги фикрим- ни ҳеч ким ўзгартирмалай- ди. Матбуотга муносабат ҳу- сусида кўпданми мента тан- қид «тиғини тўғирлаб» ке- лишмоқда. Аммо мен ҳар қандай «мустиқил» наир- нинг вакиллари билан юзма- зу бўлиш, бош айтган фик- рини исботлаб беришга тайёрман. Бундан чиқадиган ҳулоса шу: Модемоник, газе- та бирон-бир муайян сиесий кучнинг ифодасин экан, марҳамат қилиб, маблаг то- пинг-ла, наир этаверинг. Аммо, айтилайки, «газе- та»-хориждаги бирор бир но- маълум мабдадан озиқлана- ётган бўлса, табиийки, уни боқаётган кишиларнинг хо- ҳиш-иродасини ифодалайди. Бизда газеталар кўп. Сунг- ги ярим йилда 10 тача янги газета пайдо бўлди, рус ти- лида ҳам бир талай наир- лар чиқяпти. Сиз ҳам Ўзе- бекистондаги журналистлар «қисув остида» ишламоқда, деган тасаввурга мойил экан- ингизни тушуниб турибман. Москвадагиларнинг назари- да, гўё Ўзбекистонда сўз эркинлиги йўқ. Аслида бун- дай эмас. Москва наирлари- нинг саҳифаларида ёзилган гапларни ҳам тўқин, деб бўлмайди. Айтилайки, бугун демократлар «День» газе- тага ҳуруж қилмоқдалар. Бу газега баодиб жамиятга қилиш мумкин бўлмаган кўп ишларни ўзига ол кўрмоқда. Аммо мен «Кремль», «Сто- лица» каби наирларга, ҳат- то, назаримда, унчалик му- тақил бўлмаган «Независи- мая газетага» ҳам эътироз- лар айтишми мумкин. Бу га- зетга ўз андозасига мос кел- маганларини ҳеч далил-исбот- сиз ёппасига фоти қилмоқчи

бўлади. Мен ҳам унинг ан- дозасига мос келмаслигини билман...

— Сиз Ўзбекистоннинг бозор муносабатларига ўтиш ҳақидаги ҳукусийатлар ҳақида тез-тез гапласиз. Хўш бу ҳукусийатлар нима- дан иборат?

— Биз бозорга ўтиш со- ҳасидаги ўз йўлимиз ҳақида гапирганимизда халқнинг анъаналарини ҳам, ишбилар- монлик, бозор ҳақидаги ўз тушуниқларини ҳам назарда тутишимиз. Энг муҳим масала — бозор муносабатларига ўтишнинг илк қондаси ҳақи- да гапирмоқчиман. Иқтисо- диётнинг сиебатдан устули- ги таъминлангани керак. Жа- миятнинг ҳақдан ортиқ сие- сийлашув иқтисодиётига энг ёқ етказилади. Назаримда, Россия сиебатдан кўра, иқ- тисодиёт билан камроқ шу- гулланимоқда. Агар одамлар- нинг қоринин тўйғазиб қўй- масангиз, ҳеч бўлмаганда, энг зарур «иқтисодик халта- сизни» таъминламасангиз, уларни ҳеч нарсасга ишони- тири бўлмайди. Ўзбекиларда: «Авалл таом, сунгра калом» деган гап бор. «Труднинг» рус газетчиларни ҳам бу гапга қўйилсалар керак... Энг муҳими — иқтисодиёт- ни мафруқдан ҳалос қи- лиш лозим. Биз сиесий жи- ҳатдан жамиятнинг қиёфаси қандай бўлишини нақадар ҳоқламайлик, иқтисодиёт мустиқил бўлиши керак. Менинг фикрим мана шун- дай.

Иккинчиси, ўтиш даврида давлат жиловини қўлдан чи- қармаслиги керак. Биз Гер- маниядаги, бошқа мамлакат- лардаги каби бозорни йўлга қўйганимиздан кейин (биз уларнинг тақрибисини ўр- гангизми?) давлат иқтисодий жараёнларга аралашмайди, албатта. Бу жараёнлар ҳам- ма жойда ҳам талаб ва так- лиф қондасига биноан кеча- ди. Бироқ бу мамлакатлар- да ҳам давлат сектори ан- чагина ўрни олади, бу сектор муайян устуи мақсадларни амалга оширади. Шу сабаб- ли биз, башарти ўтиш да- врида жиловини қўлдан чиқа- риш юбурсак, устуи мақсад- ларни, аввало, тик йўналиш бўйлаб бошқаришни бой бе- риб қўямиз, ўтиш дастури- ни (агар шундай дастур мав- жуд бўлса) рўёбга чиқариш- ни изчиллик издан чиқайди. Бундай шароитда ақл-иқроқ ва мантиқча, энг муҳими давлат, миллат ҳимоя қили- нишга умид боғлаш қийин.

Сунгра, Биз ислохотлар босқичима-босқич, изчил бў- лиши тарафдоримиз. Бош- бошқоқликча, ҳамма нарсаси бутунлай вайрон қилиш- га йўл қўйиб, вайроналар устида янги жамият қуриб бўлмайди. Масалан, ҳозир давлат мулкни бўлиб турган катта-катта бойликларни ар- зимас пулга қандай сотиб юбориш мумкин? Бутун бошли заводни 10—20 мил- лион сўмга сотиб бўладими, ахир. Ҳозир бу пулни ҳеч бир қадри йўқ-ку. Бу иш, сизларнинг иборатингиз билан айтганча, ҳеч бир қўйиш- га ҳиса ситмайдми... Бундан ку- тилган мақсад — давлат мулкнинг тезроқ тугатиб юбо- ришдан иборат.

— Хўш, Сиз бу мулкнинг ҳимоясизмисиз?

— Авф этасизу, аввал нималар давлат бошқаруви- да қолши кераклики белги- лаб олинса, ҳукусийлашти- ган бўлмайдиған ишшоотлар, устуи соҳалар, ҳукусийлаш- тиригич ишчиллик аниқ- лаб қўйилса, ёқон бўлмас- ди. Хуллас, бу ислохотнинг ҳуқуқий, қонуний масалалар- ни ҳали ҳал қилинмаган, қў- макчи соҳалар яратилмаган, мутахассислар билан тал- муқимдан экан, биз мол- мулкни кимнинг қўлига топ- маишаретганимиз аниқ эмас. Дарвоқе, бизнинг Конститу- циямизда ҳукусий мулк тенг ҳуқуқлигига бўлиб қолмай, давлат томонидан ҳимоя ҳам

қилинади, деб ёзиб қўйил- ган. Аммо мол-мулк ким- нинг қўлига топиришаретга- нини билишимиз керак.

Биз ўтиш даврининг бош- қа қондаларига, чунончи, қонунларга қатъий риоя қи- линишига, одамларни қонун- га риоя этиш руҳида тар- биалашга ҳам амал қилаял- миз; давлат аҳолининг энг нозор табақалари — талаба- лар, болалар, кўп болали оналарнинг ҳимоя этиш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилипти. Бунинг учун дас- турлар ишлаб чиқилмоқда ва ўзини оқлаган дастурлар амалга оширилмоқда. Яна бир гап — бозорга «ур- йиқити» йўлидан бориб бўл- майди. Янги уй қуриш ҳақи- да ўйлаб қўрмай, эскисини бузиш яраммайди.

Ислохотларда жуда кўп нарсас одамларнинг руҳияти- га, тафаккурига, янги қад- риятларни ангилаб олишга, меҳнатга янгича муносабат- га, меҳнатга қизиқтирувчи омилларга боғлиқ эканлига ишончим қомил. Ўзим амал- ий иқтисодиёт чигиринла- ридан ўтганим учун ҳам бу гапни қатъий айтман.

— Барчамиз, анчадан бу- ён, рақобатларнинг ватдалар- ни тез орада рўёбга чиқади, яхшилик сари сезиларли ўз- гартишлар бошланади, деган умидда яшаб келамизми. «Ижтимоий кескинлик» бош- ламаслигига қандай мафо- лаб бор?

— Сиз «иктимоий кес- кинлик» иборасини тилга олдингиз. Мен бунинг кенг маънода тушунаман. Биз кескинликча йўл қўймаслик учун кучли ижтимоий, сие- сат юришчимиз керак. Ав- вало, фуқароларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш бораси- да аниқ ишлар қилиш ло- зим. Биз 1989 йил июлидан бери таъминлаб келаятган рақобатчилик эса бунинг қа- фолатирид. Ушунда, 1989 йилда даҳшатли қилар эди. Уша пайтда биз қилган бе- ринчи иш шу бўлиди, одам- ларга ер бера бошладик. Мен жаноб Горбачевнинг давлат кенгаши мажлисида- ги сўзларини эсламанми... Ун- га таъбирин керак, гапи- ришни билгани, аммо бошла- ган кутқини нима билан ту- гатишни ҳамма ҳам тушу- ниб бўлмайди. Мана бунга қараганлар, деган эди у мени кўрсатиб, ҳозир унинг боши шу ҳаратта чулғаниб турибди, у ер бера бошлади, энди уни илоҳийлаштиришди...

Фаргона воқеалари содир бўлган пайтда одамларга ер бера бошламаганимизда, даҳ- шатли бўлур эди. Биз қатъ- ий тартиб ўрнатдик. Ерга муҳтоқ бўлган ва, албатта, деҳқончилик қўлидан кела- диган, ердан мўл ҳосил ола биладиган ҳар бир кишига чорак гектар ер бердик. Кол- хоз-совхоз шароитида бу жа- раён енгил кўчмади. Муайян тарзда таъзиқ ўтказмасам бўлмасди. Бу ҳам бизнинг ўзимизга хос ҳукусийат. Биз- нинг минтақамизда рақобат- нинг ўрнини тушуномқ ке- рак. Бу масалада мен дан- гал иш қилдим. Одамларга ер тақсимлаб бериш ҳақида- ги фармоннинг бажарилиши таъминламаларини иш- дан олдим. Бунинг учун қанчалдан-қанча асбоб-бар- қилар қўлганини тасаввур қилсангиз эди. Ўтиш даври- да белгиланган йўлни рўёб- га чиқаришда қатъийлик, қо- лаверса қаттиққўллик керак эди. Шу сабабли Россия ҳа- қида гап бораганда, мен баъ- зи жойларда парламент де- мократисиз деб аталадиган қандайдир дудмал тушушча- нинг эмас, балки кучли ик- роия ҳокимият тарафдорим- миз ўтиш даврида дудмал- ларни йўл қўйиб бўлмайди- ган иллат, деб ҳисоблайман. Биз бир тузумдан иккинчи- га ўтаётганимизда, янги иқтисодиётни барпо этаётга- нимизда, бунинг устига, одамларнинг руҳиятини ўз-

гартриш, муайян тоифа ки- шиларнинг манфаатларига қарши бориш керак бўлган- да, ҳамма масалани 700 —800 киши иштирокида қандай қилиб муҳомаа этиб бўлади? Бундай қилиш ни- маларга олиб боради? Биз тақсимлаб берган ер ҳақида яна гапирадиган бўлсак, ўша ерлар ҳозир мена-сабзавот- нинг 60 фоизигача бўлган қиёмини бераётганини таъ- кидлаб ўтмоқчиман.

— Сиз Россия фуқароси бўлганингизда 25 апрелдаги референдумда қандай овоз берган бўлар эдингиз? Унинг натижалари ҳақидаги фик- рингиз қандай?

— Эҳтимол, сиз фикрим- га қўйилмасиз, аммо мен референдумга қаршман. Чунки у одамларни бўлиб юборади. Модемоник, Ель- цинини халқ сайлаб қўйган экан, ушга Президентли- гини қонунийлигини яна бир бор тасдиқлашнинг нечун зар- ур бўлиб қолди? Агар мен Россия фуқароси бўлганим- ни, бу масалани қатъий қи- либ қўяр эдим. Мен Пре- зидентман. Мени халқ сай- лаган. Кимгадир менинг ислохотларим ёқмаса ёқмас, аммо мени муайян бир муд- датга сайлашган, шу исло- хотларни охирига еткази- шимга қўйиб беринглар... Референдум натижалари шу фикрнинг тўғрилигини яқоқ тасдиқлади. Бу маишамса қимматга тушди. Аммо му- ҳими шукки, ҳозир иккала томоннинг бир фикрга ке- лмиш мудоаси сезилмапти. Бир вақтлар халқ «оқлар» ва «қизилларга» бўлигани- дек, қаршима-қаршилиқ, бў- линиш баттар кучайиши мум- кин. Россия Хитойга ўша- маслигини, у ердаги одам- ларнинг 97 фоизин бир мил- латга мансуб эканлини ун- тасиш керак. Россия 21 та республикани бирлаштирув- чи давлатлар, шу республи- калардан ҳар бирининг ўз мафратлари бор. Доимо: бу ҳол кўпирлигини бўзиб юборадиган силкиннишга олиб бормайдими? — деб ўйлаш- га тўғри келади. Бинобар- ин, сизнинг саволингизга аниқ-равшан жавоб шу: бундай қилиш керак эмас- ди. Модемоник, шундай бўл- ган экан, Россиянинг тотув- ликка эришишдан бошқа йўли йўқлигига аминман. Сизлар конституциявий таг- лик деб атаётган тағиндангиз тезроқ чиқиб олиш бош- маладир.

— Баъзан: атар Каримов бўлмаганида руслар Ўзе- бекстондан қочган бўлар эди, деган гаплар қулоқча чали- ниб қолади. Миллатлараро мувозанатни сақлаб туради- ган қандайдир восита бор- ми?

— Мен руслар, беларус- лар, украинлар билан суҳ- балашганимда (бизда ру- сийзабон одамлар вакиллари кўпчилики) ташкил этувчи гуҳага катта қорхоналар бор), одамлар тотувликда яшаёт- ган бўлса-да, кўнглида ҳа- дик борлигини пайқаб қола- ман. Бунинг таъминотида, Нега- ни улар фақат Ўзбекистонда- ги эмас, МДХдаги воқеаларни ҳам кузатиб туришибди. Мен уларга: сизлар ҳам Ўзе- бекстондаги юзлан энгб бошқа элди кишилари қа- би, улар билан теппа-тент фуқаролариз, деган битта гапни уқитман. Агар мил- латчилик кайфиятларди, қи- сувга олиш йўлидаги ури- нишлар содир бўлса, ўша ерга бориб улар билан ён- ма-ён тураман. Мен барчанга қандайдир маъмурий чора- лар билан ҳимоя қила ол- майман. Бизда Конституция қабул қилинган, фуқаролар ҳақидаги демократик қонун- лар қабул этилган, келин- глар, уларни амалга оши- райлик. Келинлар, агар ке- рак бўлса, бунга тўқилиш қилидиган кишиларга таъби- бериб қўйайлик. Бу но- зик ва қалтис масала, аммо одамлар мента ишонатчан экан, бу зиммамга жуда катта масъулият юқлайди.

— МДХнинг «саломатли- гига», ҳамдўстлик истиқбо- лига сиз қандай қарайсиз?

— Ҳаёт қийинчиликлар- дан иборат. Ҳаётнинг ўзи бизга сабоқ беради. Муста- қиллик билан боғлиқ кўта- ринкилик ҳамма республи- каларга хос эди. Иқтисодий мустиқилликка эришишдан кўра, сиесий мустиқиллик- ни қўлга киритиш осонроқ. Шу сабабли кўтаринкилик, жумладан Болтқибуғидаги кўтаринкилик ҳам сўниб бормоқда. Кўпчиликини ўз юртида қандай қилиб «Швейцарияни барпо этиш» масаласи эмас, балки пеш- тахталарни нима билан тўл- дириш, нарх-навоини қандай қилиб жиловлаб туршга до- ир саволлар «тичилик» бер- ма қўйди. Иқтисодиёт бил- лан ҳазилашлов бўлмайди. Ўйлаб йиллар давомида тар- қиб топган алоқаларни ўзиб ташлаш, жонли ришталарни кесиб юбориш мумкин эмас. Бунинг эини ҳамма республи- каларда тушуниб етишди. Иқтисодий жиҳатдан энг му- ҳими узилган алоқаларни тезроқ тиклашдир. Бутун халқлар бизга қўй тизиб ту- рибди. Уларнинг оруз-умид- ларини пучга чиқаришга ҳаққимиз йўқ.

— Республикангиз 1991 йил августидега нимагилар қўлга киритган-ю, нимагилар маҳрум бўлди? Шу ҳақ- да қисқача сўзлаб берсан- гиз.

— Ҳаммаси иттифок не- гизида конфедерацияга ту- зишга қараб келаятган эди. Лаззаларсиз, эволюцион йўл билан, маърифий таразда конфедерацияга қараб бера- ётган эдик. ГҲҲП ҳаммаси- ни барбод қилди, вайрон этувчи жараёнларни бошлаб берди. Биз август воқеалар- ни бўлиш учун ҳаракат қилганимиз йўқ. Беловеж ўрмонида нимагилар бўлган- ни ўзингиз биласиз. Қизқич- қор одамлар «Славян итти- фок»га муқобил равишда «Муслумонлар иттиқоқи»- ни тузишни таклиф этишди. МДХ ҳаммаизга воқеалар ривожининг Югославия йў- лидан ҳоли бўлишигизга ёрдам берди. Ҳатто ҳозир- гача ҳамдўстлигининг унча мустиҳам бўлмаган алоқа- лари меъёрий муносабат- ларга қўмақлашмоқда. Ўзе- бекстон мустиқил бўлиши керак ва бунга ҳаққи бор, лекин, аввало, Россия билан маънавий ва бошқа ало- қаларини сира узмаслигин лозим. Чунки Россия Ўзбек халқининг, умуман ҳар қан- дай бошқа халқларнинг ҳаё- тида жуда катта ўрин ту- тган. Мен бу гапларни бил- лан оёру орттиришни ўйла- ётганим йўқ.

— «Ўзбеклар иши» деб аталмиш илнинг оқибатлари қандай? Уни янҳосизга ет- ган дейиш мумкинми?

— Халқча етказилган маънавий, ахлоқий жароҳат сира унутилмайди. Мен фақ- ат Ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяпман. Ўзбекистон тажри- ба майдонига айлانган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган умуми республи- канинг «таъзириини бериб қўйишга» ҳаракат қилишди. Порага учини ва порақўрлик бўлган — мен бунинг рад эт- майман, лекин ўзингиз ай- тингиз, қаерда порақўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй- мақазима, Москвада пора- қўрлик бошқа жойлардаги- дан кам бўлмаган. Халқни айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жийноий иш қўзғатилган эди. Депутат- ларни, меҳнат қарамонла- рини вертолётларда, итлар билан бориб келаларди. Бу- ндай жараёндаги вақтгаи давола- ши мумкин. Бутун халқча қарши қаратилган бу сие- сатнинг бош айдорларни четда қолиб кетганидан аф- сусланаман.

— Лекин бу бошқа то- монга оғиб кетишга, ҳусу-

сан Шароф Рашидовни «оқ- лашга» олиб бормайдими?

— Рашидов тўғрисида гапирадиган бўлсак, мен сиз- га очигини айтман. Биз ол- дин Рашидовни қўларга қў- тариб мақтаб, кейинчалик уни ёмон олтича чинриб, ким амалга эришганини, со- биқ СССРда ҳокимиятнинг юқори погоналарига кўтари- ла олганини биламиз. Ҳеч бир халқ орасида марҳум- ларни ёмонлаб гапирити одат эмас. Чорак аср давомида республикани бошқариб, ўз юрти учун кўп иш қилган кишини далил-исботларсиз ёмонлаш мумкин эмас. Биз янги жамиятни қураб экан- миз, оталаримиз бунёд эт- ган қадриятларни оёқсоти қилмаймиз.

— Халқ демократик пар- тисис расми лавозини сизга ҳалақит бормайдими? Чун- ки сиз ҳаммани бирлашти- рилингиз лозим, партия эса номини ўзгартиргани билан, эски белгиларни, яқна ҳуки- ролик қилиш психология- сини сақлаб қолмаслиги мумкин эмас.

— Шунинг айтмоқчиманки, бирор раҳбар ҳам сиесий кучга тайинмай ишлай ол- майди. Мен партиявий иш- лар билан шуғулланмаман. Ўзбекистон халқ демократ- ик партияси расилгиз деяр- ли фақри лавозим. Бу ла- возимнинг мента оғирлиги тушаётгани йўқ.

— Ислом Каримовнинг исломга, умуман динга му- носабати қандай?

— Биз ҳеч нарсасга ийон- майдиган, ҳамма нарсани вайрон қиладиган ва нодон даҳрийлик муҳитида дин қадриятларини билмай тар- биаллаганим. Менинг ту- шунишимча, ислом демокра- тик дин бўлиб, сабр-бардош- ли бўлишни, маънавийлик- ни, инсонга муҳаббатни, софлигини тарғиб қилади. Тақводор киши, муайян аҳ- лоқий чегаралардан ташқа- риза чиқмайди. Хуллас, дин барча миллатлардаги ҳар бир инсон учун муқаддас қадриятдир. Шу жиҳатдан қараганда, ислом, агар уни бўзиб талқин этишмаса, ол- дий, тушунарли диндир.

Муайян сиесий оқимлар эса муқаддас қадриятлардан сиесий мақсадларда фойда- ланишни хоҳламоқдалар. Бизга диний ақидапарастлик ҳам, коммунистик ақидапа- растлик ҳам мақбул эмас. Саудия Арабистонига бор- ганимда муқаддас жойларни зиёрат қилдим, мен учун муқаддас бўлган маънавий қадриятлардан келиб чиқиб, соф вийдон билан зиёрат қилдим. Буюк шонирмиз ва мутафаккиримиз Аҳмад Яс- савий айтганидек, ҳеч нарс- сага ишонмайдиган одам ҳайвонсифатдир. Ҳар бир

кишининг ўз илдилари бў- лиши керак, у нимага ишо- ниши, ниманидир ўз ҳаёти- нинг мазмуни деб били- ши лозим. Менинг тушуни- шимча, Оллоҳ ягона. Ҳар бир дин уни ўзича кўради ва талқин қилади.

— Ўзингиз билан баҳса- шушчиларга сабр-бардош- лисиз? Чунки қўлида ҳоки- мият бўлган одам ўзини ҳаминша ҳақ деб билиди, унинг оғизига қараб тур- шади. Каримовга маърифий мухолифат зарурми?

— Қийин савол. Бу са- волининг тағида нималар ёт- ганлигини биламан. Аслида мен «илмоқли» гапирадиган- ларни тезда пайқаб оламан, ани пайтда бундай гаплар мента оғир ботади. Янгида сессияда сўзлаган нутқимда мени дохияга айлантиришга уринганларнинг ётар, мен- га ҳам, ўзингизга ҳам зарар етказмагиз. Мен ақли, куч- ли одамлардан чўчимаган, биз бирга бўлишимизни иста- тайман, деб очигини айт- тайман. Балки мен муболага қилаётирман, лекин атро- фимда кучли одамлар қан- ча кўп бўлса, ўзинини шу- нча дадил сезаман. Баҳсла- шиш, ўз нуктан назарини айтиш — яхши, амалий баҳсларда ўзининг ҳақ эканлигини исботлаб бе- риш мен учун ҳам қизиқар- ли. Лекин ён дафтарчасини ва рўққасини чиқариб, ҳар бир сўзининг хатлағи бош- ласа, — бунинг хурсанд бўладиган жойи йўқ. Очиги- ни айтман, мен қаттиққўл одамман, аммо ишонарли ва далил-исботи билан эътироз билдиришга, бундай одам- ларни ҳўрмат қиламан.

Энди мухолифат ҳусуси- даги саволингиз тўғрисида. Сизда ҳам бу ҳусусда ўз фикрингиз борлигини сезиб турибман. Назаримда, му- холифат амалий тусда бў- лиши керак. Шу жиҳатдан қараганда, республикамизда рўйхатга олинган партиялар ва ҳаракатлар ишлаб туриб- ди, улар самарали ишла- моқда. Мухолифат умуман ҳокимият устида турган ки- шига нисбатан эмас, балки у амалга ошираётган, рўёб- га чиқариш учун курашаёт- ган ишга, гоғларга нисбатан бўлиши керак. Агар кимда муқобил гоғ бор экан, агар у бирор масаланинг бошқа тўғри ечим борлигини ис- ботлаб беролса, мен бунинг албатта қабул қиламан.

Москва матбуоти биздаги мухолифат тўғрисида кўп ёзаётган бўлса ҳам, Ўзе- бекстонда бундай мухолифат йўқ. Уларнинг тақлифлари йўқ. Шунга эътиборингизни қаратмоқчиман. Уларнинг ижобий тақлифлари йўқ. Улар ҳеч нарсасга ишонмай- диган кишилар — асосан ҳамма нарсани рад этишча-

ди. Бундай усул осонроқ, қўлайроқ ва шу йўл билан аёзон оёру орттириш ҳам мумкин. Мен сизга айтсам, мухолифат зарур бўлса, уни сунъий равишда вуқудга келтириш мумкин.

— Президентнинг бўш вақти, ўзининг олдий ишо- сон, бахтли нисон сифатида ҳис этидиган фурсатингиз борми?

— Биласизми, ўзининг бемаюл тутишга, устимда- ги юкни — ҳар кунни зим- мада бўладиган уланг масъулиятни олиб ташлашга ҳаминша катта эҳтиёж бор. Меидадан бошқа ҳеч ким ҳал қилмайдиган муаммолар ором бермайди. Ўз имкон- ятларини мен сира бўрт- тираётганим йўқ, ленин мен маъсимага кўра, ҳамма иш учун жавоб берадиган одам- ман. Бинобарин, ҳаммадан олдин энг муҳим масалалар- ни ҳал этиш учун жавобгар- ларни ўз зиммамга олишим мумкин.

— Президентдан унинг оиласи мамнуғи?

— Ҳўда мамнун бўлма- са керак, деб ўйлайман. Оилам учун кам вақт ажра- танман. Лекин ҳамма нарсан- да нолмасам ҳам, оиламда нолий олмайман. Оила ҳу- сусида омадмин келган деб ўйлайман. Ҳар бир кишига, у ким бўлишидан қатъий назар, тақдир шундай му- кофот беришини хоҳладим. Бирор кишининг ҳаётида омади келмаса, аммо шун- дай оиласи бўлса, ҳар қан- дай ишни уқдалай олади. Шундай оиланинг бўлиши жуда муҳим. Шу нукта- назардан, рафиқам ҳам, бо- лаларим ҳам, невараларим ҳам — ҳудода шукур...

Шу билан бир вақтда кўнглисизликлар, синомлар, маҳрумликлар бўлмаганида эди, турмуш бизга баъзан ҳаёда эътиётни қувончдан, ҳаёт қувончидан, тўзаллик, табиятга ошнолик завоғини чинакам қадрламаган бўлар эдик.

— Ўзбекистон билан Рос- сиянинг ўзаро муносабатла- рига нимагилар ижтимоий- ни хоҳлардиган?

— Бу — алоҳида мавзу. Фақат шунинг айтмагани, Россия биз учун сув ва ҳа- वोдек зарур. Мен режалаш- тириш идораларида кўп йил- лар ишлаганман. Алоқала- римиз нақадар кенглигини биламан. Матнавий яқинли- гимиз ҳам жуда муҳим. Россиянинг келажакги буюк. У азалдан буюк давлат бў- либ келган, тарих унинг ўрнини ани шундай белги- лаб қўйган.

Сўхбатдошлар: АЛЕКСАНДР ПОТАПОВ, ВАЛЕРИЙ БИРЮКОВ. («Труд», 1993 йил 26 май).

ИЖТимоий таълим муаммолари

Мутахассис маслаҳатчи

Маълумки, картошка ик- кинчи нонимиз ҳисоблана- ди. Йилдан-йилга бу не- матга бўлган талаб ортиб бормоқда. Уни кўпайти- риш, ҳосилдорлигини оши- риш чоралари кўриломоқ- да. Бироқ, бу мақсадга эришиш йўлида муаммолар ҳам талайгина. Виллоят- нинг муаммони ҳал қилиш учун қатор ишлар амалга оширилмоқда. Энг масаласини ҳал этишга ки- ришди. Бунинг учун хо- рий тажрибалиларнинг ҳам ўрганилмоқда. Хусусан, гол- ландияликларнинг картош- ка етиштириш соҳас

АДОЛАТ ЮЗИГА ПАРДА ТОРТИБ БЎЛМАЙДИ

Халқнинг бирлиги, жиёслиги ва тинч-тотув яшаш муқаддас бойлик. уни ҳимоя қилиш эса шарафли вазифадир. Прокуратура ва бошқа ҳуқуқ-тартиб органлари қўллаб-қувватлаётган тўдаларни фойдага, қўлга олмақда. Таъминотлик, ўғирлик, порахўрлик, босқинчилик билан тошланган мўмай пул эвазига шовона ҳаёт кечиргани ҳақ қилаётган кимсаларнинг кинга суз кетди. Тошкент вилоят прокурори Абдурашад Маманов билан шу ҳақда суҳбатлашдик.

— Абдурашад Маманович, вилоят ҳуқуқ-тартиб органлари ўзларига қарашли ҳудудларда четдан ёрдам сурамай тартиб ўрнатишга киришди. Аммо бу ҳайрли иш осон кечмайди. Қонунбузарлар, айниқса, «уюшган жиноятчилар» деб аталган ҳаффи туғулди ўзларини ҳимоя қилиш имкониятига эга. Вилоятда уларга қарши кураша оладиган куч етарли деб ўйланасизми?

— Қонунбузарларга қарши кураш ҳеч қачон енгил бўлмаган. Бугунги кунда жиноят тури кўпайиб кетди. Республикада адолатли жамият қуриш йўлидаги кутлуғ ишлар амалга ошириладиган бир вақтда жиноятчилар халқимизни тинчлиги, оқолини бузишга ҳаракат қилмоқда.

Боболонимиз Амир Темур айтганларидек, бир кунлик адолат — юз кунлик тоат-эводатдан афзалдир. «Адолат» ибораси кўнглимизга ором беради. Аммо унга эришиш учун шамшардек кескир, булғун суякдек мусаллоҳ қонуни керак. Мустақил жумҳуриятимиз фўларлари ана шундай қонуни эга бўлди. Бу — Ўзбекистон Конституцияси.

Сир эмас, биз чиқарилган қонунларга баъзан қатъий амал қилмаймиз. Президент Ислом Наримов Республика Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессиясида сўзлаган нутқида айтганидек, халқ қаллоб ва юлғичларни қўриб-билдиб турбди ва уларни ҳеч қачон кечирмайди. Ҳақ гал. Айрим ҳолларда содир этилган жиноятлар очилмай қолмоқда. Бундай камчиликлар халқнинг маъмурий органлар қонунларига ишончини қаматиради, адолат юзига парда тортади.

аёвсиз кураш бошлади. Уюшган жиноятчиларнинг «раҳнамо»лари, «амалга оширган ишлари» ақс эттирилган суратли схемалар ишлаб чиқилиб, барча маъмурий органларга тарқатилди. Ҳозир улардан 22 нафар жиноий жомбарликка тортилди. Янгийўлик, илгари тўрт марта судланган, гиёҳванд моддалар билан иш қўрувчи, жиноятчилар орасида «Чунчу» лақаби билан машҳур бўлган Б. Бобо-жонов, икки марта судланган, «Союзник» лақаби Ким Сафрон, «Моҳа» лақаби М. Аҳрофов шулар жумласидандир.

Бу кимсалар содир этган жиноятларнинг юзга яқини ўта хавфли бўлиб, улар ишлаб чиқариш ва савдо ташкилотларига уя қўриб олган жиноий туғулди фаолияти билан боғлиқ. Иккинчи туғулди бирлашган юздан ортиқ қонунобузар ҳам қўлга олинди. Уларга шерикликда шубҳаланилган 40 на.

қаролари экан. Уларнинг уйи тинтув қилинганда 30 грамм нафа, 7 дона швейцария қўл соати, ўқланган автомат-пистолет ҳамда 200 минг сўм нафд пул сақланганлиги маълум бўлди.

Порахўрлик — жамиятнинг хавфли иллатларидан. Бугунги таъбири билан айтганда, пора деганда қирғин тескари ютуб юзори-чилар ҳали ҳам топилади. Бундай нопок шахслар қонунобузарлик орасида ҳам урбаб туришга нима дейсиз?

— Ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Шахсий манфаат йўлида ҳатто инсоний қадриятларни поймол қилган ҳодимлар, афсуски, йўқ эмас. Ҳўйичирик туғини ички ишлар бўлими инспектори И. Омонқулов қўл мудрили бўлиб ишлайдиган У. Ҳўжамбердиевни ҳўзурига қачириб, мен сени ракетчилардан ҳимоя қиламан, деб таъминотлик билан 4 минг сўм олган. Кўни кеча вилоят суди жиноятга қўл урган бу «қонуни ҳимоячиси»ни 6 йил муддатга қамқ жазосига ҳўкм қилди.

Бундай қонунобузарлар ҳўқ судьялари орасида ҳам бор. Уларнинг нопок ишлари юзасидан тергов бошланди. Суд ҳўқимдан сўнг уларнинг ҳўқий башларини элга таъинлашди.

Вилоятимизда уюшган жиноятчиларга, фўқароларнинг давлат боғлигини талон-торж қилувчиларга, порахўр ва босқинчиларга берилаётган зарба жумҳуриятимизда давом этаётган аёвсиз курашнинг узвий қисмидир.

Ҳўқорларимизга шўқдай дегим келди: ҳўқаммази берилаётган ҳўқарат қўлсак, беҳавотир яшайдиган кўнлар келди, жиноятчиларнинг пайи қўққилади, чўқни сағимизда фўқароларнинг тинч меҳнат қилиб, оқолини таъминлаш йўлида жонини ҳўқ фидо қилишга таёёр ўқлонлар бор.

П. НИШОНОВ,
ЎзА мухбири.

ҲАМКОРЛИК РОВИТАЛАРИ

КОМПАНИЯ ИШ БОШЛАДИ

Тошкентда Осиё бизнес тизими компанияси билан таништириш маросими бўлди. У «Аппле компьютер» ҳўқаро корпорациясининг махўсўтларини Марказий Осиё республикаларида ва Озарбайжонда тарқатишда ва компания сифатида расмий равишда иш бошлади. «Аппле» корпорациясининг махўсўтлари — ҳўсўсий компьютерлар, саноат корхоналари учун компьютерлар, электрон тизимлар, илгор компьютер технологиялари ҳўқон бозорида яхши маълум ва уларга талаб катта. Корпорация ўтган йилнинг якунилари бўйича АҚШда ҳўсўсий компьютерлар соҳибида етакчи ўринни эгаллади. Унинг фаолияти Европа, Австралия, Жануби-Шарқий Осиё, жами 120 мамлакатни қамраб олади.

Биз МДХнинг мустақил тараққийёт йўлига ўтиб олган Марказий Осиёдаги еш давлатлари каби компьютер бозоридан жуда манфаатдоримиз, — деди компания бош менежери Жан-Жак Моккюр журналистлар билан учрашувда. — Компания бу давлатларнинг илгор технологиялардан фойдаланишига эркин ва кенг йўл очиб беришга таёёр. Бу технологиялар Марказий Осиё давлатлари иқтисодий тараққийётини компьютерларнинг афзалликлари тўғрисида фўққ қамраб олади.

Компания раҳбари Ўзбекистонда самарали фаолият учун мавжуд имкониятларни фўққ истиқболли деб атади, бу мамлакатда иқтисодий соҳада қўқуқ илхўсўтлар амалга оширилмоқда, эркин ишбилармонлик учун зарур шароит яратилган, кенг қўламли миллий лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда. Ёшлар орасида таълимнинг юқсак даражаси эришилган, компания келгусида шу мутахассисларни ишга жалб этиш ниятидадир.

А. БАРАНОВ,
ЎзА мухбири.

ДЕПУТАТЛАР БОШ-ҚОШ

КЕИИНГИ йиллар ичида Олмазор қўғроғи кенгаши аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, истиқомат жойларини яхшилаш борасида бир қатор тадбирларни амалга оширди. Қўғроғи қўқаламзорлаштирилди, қўқаларга асфальт ётқизилиб, ораста ҳўлга келтирилди. Бу ерда анчагина савдо шўқобчалари, болалар боғчаси, тиббий муассасалар, майший ҳўзмат қўрсатиш уйи, кутубхоналар аҳоли ҳўзматиди.

Қўғроғи кенгаши ижроия қўмитаси раиси Ўқтам Аҳмедов бизга ҳўқуддаги ҳўнадаларнинг деярли ҳўқамаси табиий газ билан таъминланганлиги тўғрисида гапириб берди. Шу йилнинг иккинчи чўқрагида Самарқанд қўқасидаги 35 ҳўнадалар, 2 та боғча ҳам газ билан таъминланганди.

Олмазорда ободончилик ишларига маҳаллий кенгаш депутатлари бош-қош бўлмоқдалар. Ёл ташиш билан яшайдиган бу кишилар шу йили «Олмазор — Тошкент» йўналишида автобус қатновини ҳам йўлга қўйиш борасида жонбўзлик қўрсатдилар.

Депутатлар қўғроғидаги нўчор оилаларга ёрдам қўрсатиш, бозор иқтисодиёти шўқроғида уларни ижтимоий ҳўқимлашга алоҳида эътибор бераётирлар. Ҳўсўсан,

бу йилги Наврўз аёйида 17 оилага 300 сўмдан моддий ёрдам қўрсатилди.

— Биз ҳўқудимиздаги корхоналар, ташкилотларга бундай оилаларни мўқтазам қўллаб-қўватлаш юзасидан мўқжўзаб қўлиб тураимиз. Улар эса қўқила ёрдам қўқларини чўқиб келмоқдалар, — деди қўғроғи кенгаши ижроия қўмитаси раиси.

Қўғроғи кенгаши депутатлари тўғрисида илхўм, сержант мўққазини ҳўқаммази режалар ишлаб чиқилган.

Т. ЭРХУЖАЕВ,
Чиноз райони.

«МЕХРИГИЁ» САҲФАЛАРИДА

«КАМТАР — кам бўлмас». Ҳа, шўқдай. Дўқиямизда халқимиз камтарга камол, деб беғиз айтмаган. Бу — минг йилларнинг синовидан ўтган қўқимат, иббот талаб қилмайдиган ҳўқиматдир... Юқоридagi сўзлар билан бошланган Ўзбекистон меҳр-шўқабат ва селоматлик ҳамда «Наврўз» республика жағғар жамиятининг нўқабатдаги сони босмадан чиқди. Рўқимоннинг махўсўт сони мазун жўқидатдан ўзига ҳўққ. Ўққимиз тарихи, қўқон, қадриятларимиз ўққимиз ва келажакда бағишланган мавзулардаги мақолалар, адиб ва шўқрларнинг яғни асарлари мўқтарийларнинг эътиборини дарҳўқ ўзига тортишга илхўсўтчи қўқимал.

Рўқнома ўз бosh мақоласида камтарлик, камсўқимлик, заҳматқашлик каби ағойиб инсоний фазилатлар ҳўқимда гап юртар экан, ҳўқимат Президентимиз И. А. Каримовнинг сержант гапларини келтиради: «Президентлик лавазиминда ўқтарган одам ҳўқимизга ўқимган бир ин-

сон». Президентимиз шу тарихда ўз шахсини улғўлашга чек қўқимини таъқидлади.

Академик, адиб фанлари доктори, профессор Ш. Ўқазевнинг «Қўқимизга ҳўқимат» мақоласида «Давлатнинг кўқни ҳўқим, қўқратни ҳўқим қўқни қўқим билан-дир. Зеро, қўқон олдига барча баробардир» деб ётади. Атоқли шўқримиз Миртемир ҳўқимга бағишланган О. Ёрғашнинг «Бизнинг шўқримиз», Д. Исроқловнинг «Илхўсўтдан имкониятларга», И. Набавнинг «Бир кам дўқ» сарлаҳи мақолаларида мўққимиз мавзуларга қўқимиз бағишланган мақолалар, адиб ва шўқрларнинг яғни асарлари мўқтарийларнинг эътиборини дарҳўқ ўзига тортишга илхўсўтчи қўқимал.

Рўқнома ўз бosh мақоласида камтарлик, камсўқимлик, заҳматқашлик каби ағойиб инсоний фазилатлар ҳўқимда гап юртар экан, ҳўқимат Президентимиз И. А. Каримовнинг сержант гапларини келтиради: «Президентлик лавазиминда ўқтарган одам ҳўқимизга ўқимган бир ин-

У. РАҲИМОВ.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● ҚўқИНИ республика — Тожикистонда ижтимоий ва сийсий вазият бир қадар изга туша бошлади. Турли манбаалардан келтирилган хабарлар ана шўқдай илхўсўтчи хўқоса чиқаришга асос беради. Тожикистон давлат миллий ҳўқосизлик қўқимитининг раиси Санамир Зўқуров «Бизнес ва сийсат» ҳўқимомаси мўқбирини билан қўқимиз сўқбатда Тожикистоннинг яғни раҳбарияти мамлакатдаги вазиятни қўқимиз муқддатда барқарорлаштиришга мўққимиз бўлиб, зўқим, ҳўқим Тожикистон хўқосизлиги учун айттарди хўқим-хўқим дўқим, деган гапларни айтди.

● КўқИНИ Халқ Демократик республикаси Англия билан Ёрғашнинг яғни қўқимиз қўқимиз 48 йилнинг байрамга бағишланган. Шўқра Севара Вафўқинг «Рўқнома» умумий сарлаҳи остида берилган шўқларини ҳўқим мазун жўқидатдан юванъонанга ва ўзига ҳўқим. «Меҳриғиё»нинг ушбу сонида босилган сурат-лаваҳалар ҳўқим дарҳўқ қўқимга таққимланади.

● ҚўқИНИстон парламент ва ҳўқимат делегацияси Тожикистон Биринчилардан бўлиб Ҳўқимиз Шўқимуртова қўқимиз қўқимизга махўсўтчини олиб келди. У тошқирган пилла 86 килограмм қўқимиз. Насиб Убайдуллоева 44.5 килограмм, Зўқим Шўқимуртова 87 килограмм, Лўла Абдуллоева 47.5 килограмм ҳўқим ашб тошқирди. Ҳўқимиз пилла тошқирди қўқимиз юборилди. Мўқимал бўйича 2 тонна пилла тошқирлиш керак. Бу режа яқин икки-уч кўқимиз, албатта, бажарилади.

Н. ИСАЕВ.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ ҚАРОРИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ЧИРЧИҚ ШАҲАР 76-ЛЕНИН САЙЛОВ ОКРУГИ БУЙИЧА ЎРНИ БУШАБ ҚОЛГАН ДЕПУТАТ ЎРНИГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТИ САЙЛОВНИНГ ЎТҚАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ ТАРКИВИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари сайлови ҳўқимиди Ўзбекистон Республикаси Қўқимининг 22 ва 54-моддаларига асосан:

Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳар 76-Ленин сайлов округи ҳўқуддаги меҳнат, турар жой жамоалари ағойларнинг йилғилишларида округ сайлов комиссияси ағойлигига қўқимизга сайловчилар вакилларидан иборат округ сайлов комиссияси қўқимизга таркибда ТАСДИҚЛАНДИ:

Округ комиссияси раиси

Мухторов Турсунхўжа Сайдуллоевич — 160-қўқимиз трестига қарашли 225-бошқарманининг участка бошлиғи, 225-бошқарма меҳнат жамоаси номидан.

Комиссия раисининг мўқимини

Қалқилов Омонғелди — «Ҳўнча» тикувчилик ишлаб чиқариш бirlашмаси директорининг мўқимини, шу бirlашма меҳнат жамоаси номидан.

Округ сайлов комиссиясининг қўқимини

Дўсубекова Азиза Умарбаева — «Ҳўнча» тикувчилик ишлаб чиқариш бirlашмасининг цех мастери, шу бirlашма меҳнат жамоаси номидан.

Тошкент вилояти Ҳўқимини

С. САЙДАЛИЕВ.

1993 йил 2 июнь.

қўқимиз фўқароларнинг солиқ қўқимизнинг даромадларининг энг паст даражаси оёқига 7500 сўм миқдорига:

меҳнат пенсиясининг энг оз миқдори оёқига 8125 сўм қўқимиз белгиланган, ҳўқимиз вақтда амалда бўлган барча турлардаги пенсияларнинг миқдорлари 2,5 баравар оширилсин.

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

2. Олий ўқув юрлари талабаларининг, техникумлар ва ҳўқимиз-техника билим юрлари ўқувчиларининг стипендиялари 2,5

баравар оширилсин. 3. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳўқимизнинг молия вазирлиги билан келтирилган:

• Маросимлар ҳақида

«ОДОБХОНА»ДА
ГУРУНГ

МЎЪЖАЗГИНА хона пештоқида «Одобхона» деган ёзув битилган.

Бугун бу ерда бир неча уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда ёшлар йиғилишган.

— Яқинда «Ўзбекистон овози»да «Ош бериш домн сабоми» деган бахсли мақола берилди, — деб сўз бошлади Миржалол ака, — Мақолада инсон ҳаётдан кўз юмгандан сўнг бўлаётган маросимлар катта чиқим билан ўтаётгани, керакисиз одатлар, удушлар сабога кирди, деган маънода ўтказилаётганлиги ҳақида ўринли баҳсга чорланган.

— Бизда эса, — деб гапга қўшилди жумҳуриянинг дориниш, уруш ва меҳнат фахрийси Болта ака Исмаилов, — кейинги пайтларда маъракаларда катта чиқим билан ош беришлар авж оляпти. Бундай урф-одатларимизни йўқотайлик. Ота ва оналаримизни илжон борица ҳаётинида эъзозлаш, тўғрими?

— Ҳа, бу жуда тўғри тақдир, — дейди унинг гапини матбуот, маҳалла оқсоқолларидан бири, 76 ёшли меҳнат фахрийси Анвар Хўжаев. — Негани шаҳримизда бу маросим жуда оммабашарх кетди. Эндиликда мустақил жумҳуриятимизнинг ҳар бир фуқароси ўзининг келажакда яшаш учун ортиқча расм-русумларини йўқотиб боришлари керак. Шундангина ҳаёт тарзини истиклолнинг манадн келди.

Бир кечкада ўтирган меҳнат фахрийси Ёлдош Мирзаев гапга қўшилиди:

— Яқинда Уста Усмон Зуфаров кўчасидаги Хожика вафот этди. Фарзандлари йиғирма оши бермади. Қолаверса, бу оила ўзига тўқ хонадонлардан бири эди. Сабаби Хожика ака ўз ўғилларига васит қилиб: «Мени шариятимиз бўйича дафн қилинлар, бидъат одатларни, ортиқча сарф-ҳаражатлар қилманлар. Бу мусулмончиликда йўқ одатлар», деган эҳтишор.

Бундай катта чиқим, ҳаражат талаб қиладиган эҳтишорлар маросимларни ўтказмагани учун ўша ўғилларга нисбатан дашном ёки кесатқ гаплар бўлмаган. Менимча, ана шундай одатларни оммалаштириш керак.

— Мен доимо ҳайрон бўлиб, диққатим ошмо юради, — сўз бошлади кесма маорифчи, меҳнат фахрийси Солир ака Содиков, — ҳозир оламдан ўтганларнинг амри-маъруфи учун кўпчилик тўланади. Унда Нурон тилловат қилганлари учун қориларимизга катта пул беришди. Бу тўй эмаску, отарчилардек қориларимизга пул бермак. Бундан қандай расм-русумга киритамиз, деб кўп ўйлайман.

... Акмал Имомов тўғриси Марис кўчасидаги «Одобхона»да бўлган маросимлар хусусидаги бахсли сўзларда 100 га яқин ёш кесалар қатнашди. Маана, бир ой бўлдики кўчада бундай ортиқча чиқимларга барҳам берилди. Кўпчиликнинг кенгаши билан тўғрилиқ, поклик, ҳалоллик сари қадам қўйди.

Омид САЙДАМИНОВ, муаллим.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚўМИТАСИ МАТБУОТ
МАРКАЗИ ХАВАР ҚИЛАДИ

ХУШЁРАК

Эл-юрт мулкни четга ноқунай равишда олиб кетаётганларнинг пайини қирқиб, Тошкент вилояти божхона бошқармаси ходимларининг хизмати салмоқини билан.

Бирон-бир «Финикс» ва «Сиз» газеталаридаги хабарлардан маълум бўлгандай, бундан чиқадиган хулоса шу: Модомки, газета бирон-бир муайян сийёси кўннинг ифодаси экан, марҳамат қилиб, маблаг топингда, нашр этакверинг. Аммо, айтаялик, «газета» ҳорингда бирор бир номаълум манбадан озқиланаётган бўлса, табиийки, уни боқатган кишиларнинг ҳоши-қирасини ифодалайди. Бизда газеталар кўп. Сўнгги ярим йилда 10 та янги газета пайдо бўлди, рус тилида ҳам бир талай нашрлар чиқибди. Сиз ҳам ўзбекистондаги журналистлар «қисув остида» йишмақдасан, деган тасаввурга мойил эканингизни тушуниб туришман.

Москвадагиларнинг назарида, сўз ўзбекистонда сўз эркинлигини йўқ. Аслида бундай эмас. Москва нашрларининг саҳифаларида ёзилган гапларни ҳам тўқиб, деб бўлмайди. Айтаялик, бугун демократлар «Ден» газетасига ҳўруж қилмоқдалар. Бу газета баодоб жамиятда қилиш мумкин бўлмаган кўп ишларни ўзига эл қўймоқда. Аммо мен «Кремль», «Столица» каби нашрларга, ҳатто, назаримда, унчалик муваққил бўлмаган «Независимая газета»га ҳам эътирозлар айтиш мумкин. Бу газета ўз андозасига мос келмаганларни ҳеч далил-исботсиз ёппасига фот қилмоқчи.

нохуш ишдан тегишлича хулоса чиқариб олмаганга ўхшади. «Шайх» ва «Бор олгир»га юборсан, устун мақсатларини, аввало, тўй йўналиш бўйлаб бошқаришни бой бериб қўямиз, ўтиш дастурини (агар шундай дастур мавжуд бўлса) рўбга чиқаришдаги ишчиллик издан чиқадди. Бундай шайхонда ақл-идрок ва манитқа, энг муҳими давлат, миллат ҳимоя қилинишига умид бўлган қўйин.

Сўнгра, Биз ислохотлар босқичида «Финикс» изчил бўлиши тарафдоримиз. Бошбошқорликда ҳамма нарсани бутунлай вайрон қилишга йўл қўйиб, вайронларга устида янги жамият қуриб бўлмайди. Масалан, ҳозир давлат мулкни бўлиб турган катта-катта бойликларни арзimas пулга қандай сотиб юбориш мумкин? Бутун бошли заводни 10—20 миллион сўмга сотиб бўладими, ахир. Ҳозир бу пулни ҳеч бир қадри йўқ-ку. Бу иш, сизларнинг бошқаруви билан айтганда, ҳеч бир қўйиш-қонга сиймайди... Бундан кузатиш мақсад — давлат мулкнинг тетроқ тутатиб юборишдан нборт.

— Ҳўш, Сиз бу мулкнинг ҳимоячисию?

— Авф этасизку, аввал нималар давлат бошқарувида қилиши кераклиги белгилаб олинса, хусусийлаштириш бўлмайди динишотлар, устун соҳалар, хусусийлаштиришнинг изчиллиги аниқлаб қўйилса, ёмон бўлмасди. Хуллас, бу ислохотнинг ҳуқуқий, қонуний масалаларини ҳали ҳал қилинмаган, кўмаки соҳалар аратилмаган, мутахассислар билан таъминланмаган экан, биз мол-мулкнинг қилишга топшираётганимиз аниқ эмас. Дарове, бизнинг Конституцияда хусусий мулк тенг ҳуқуқлигига бўлиб қўйилган, давлат томонидан ҳимоя ҳам

«Баҳор» қизлари.
Суратқаш А. ТУРАЕВ.

● БИЛАСИЗМИ?
БЕТОН ҚАЧОН
ПАЙДО БЎЛГАН?

● РИМДАГИ машҳур ер-маидазона (сув йўли) ер-маидазона бурунги 550 йилда бетондан қўрилган. Бошқа манбаларга қараганда, бетон бундан кейинроқ яъни эраизмдан бурунги иккинчи эки учинчи асрда пайдо бўлган: аввал греклар, кейин римликлар томонидан пушқолан деган вулкани жинсдан ҳамда охактош, кум ва сувдан тайёрлай бошлаган.

«САЛОМ ДЕГАН СЎЗНИНГ
САЛМОҒИН ОКЛАНГ»

ЎЗБЕКИСТОНИМИЗ мустақилликка эришгандан бери мактабларимизда миллий анъаналар асосида «Одобнома» дарслари ўтила бошлади. Ёшлар тарбияси, уларни келажакнинг баркамол кишилари бўлиб етиштиришда муҳим ўрни тутаётган бу машғулотларда ушбу мақола ҳам оз бўлсада ёрдам берса ажаб эмас.

Дўстлар, яхшиларини авайлаб, асраб, Салом деган сўзнинг салмоғин оқланг. Ўтгандан сўнг ўз кунингизда тургандан Тиримлик чоғида, бир марта, йўқланг.

ШОИР Мақсуд Шайх-зодиннинг қўриқиди мисраларида қанчалик ҳақиқат, донолик, мукассам эканлигини бир эътибор беринг-а. Ушбу шайх бир неча ўн йиллар аввал ёзилган бўлса-да, худди бугунги кунда барча катта-ю кичика атаб ёзилгандек. Чунки азалдан бизнинг миллий анъаналаримиз, урф-одатларимиз, инсонийлик

фазилатларимиз жўш-жўш, сўзнинг саволинига аниқ-равшан жавоб шу: бундай қилиш керак эмасди. Модомки, шундай бўлган экан, Россиянинг тотувликка эришишдан бошқа йўли йўқлигига аминман. Сизлар конституциявий танглик деб атайган тангликдан тетроқ чиқиб олиш бош маъналар.

— Баъзан: агар Каримов бўлмаганида руслар Ўзбекистондан қочган бўлар экан, деган гаплар қўлоққа талини қолди. Миллатлараро мувозаанатни сақлаб турганимиз қандайдир восита борми?

— Мен руслар, беларуслар, украинлар билан суҳбатлашганимда (бизда русийлашган аҳоли вакиллари кўпчилиги ташкил этувчи жуда катта корхоналар бор), одамлар тўтувликда яшаётган бўлсада, кўнглида ҳадиқ борлигини пайқаб қолмаман. Бундан оламани. Негани уллар фақат Ўзбекистондаги эмас, МДХдаги воқеаларни ҳам кузатиб туришибди. Мен улларга: сизлар ҳам Ўзбекистондаги юздан энди бошқа элат кишилари каниб, уллар билан тепа-теп қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Лекин бу бошқа томонга оғиб кетишга, хусус

этиборсиз қараб туришадими.

Яқинда бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Ёши 60—65лардаги онахон автобус бекатида турган 10—15 га яқин мактаб ўқувчиларини койиб гапирар эди: «Қизларим, сизлар ҳам ўқув-чимисизлар? Ораларингда фақат ана у қиз салом берди, ёки сизларга ота-оналарнинг, муаллимларнинг салом беришни ўргатишмаганим? Салом бериш қара, болаларим!.. Сизлар саломингиз билан бой бўлмай-миз ёки қоринимиз тўймай-

риковнинг Югославия йўлидан ҳоли бўлишига ёрдам берди. Ҳатто ҳозир тама ҳамўстлигининг унча мустаҳкам бўлмаган алоқалари меърий муносабатларга қўмақлашмоқда. Ўзбекистон мустақил бўлиши керак ва бунга ҳаққи бор, лекин, аввало, Россия билан маънавий ва бошқа алоқаларини сира узмаслигини Чунки Россия Ўзбек халқининг, умуман ҳар қандай бошқа халқларнинг ҳаётини жуда катта ўрин тутган. Мен бу гапларим билан обрў отиришни ўйлаётганим йўқ.

— «Ўзбеклар иш» деб атайлик ишнинг оқибатлари қандай? Уни нҳосига етган дейиш мумкинми?

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, нтлар билан бориб кечалари қамоққа олишарди. Бундай жараҳатини вагинта доволаш мумкин. Бутун халққа қарши қаратилган бу сийсатининг беш абдорларини четда қўлиб кетганидан афсусланаман.

— Халққа етказилган маънавий, ахлоқий жараҳат сира унутилмайди. Мен фақат ўзбекларни эмас, барча Ўзбекистонликларни кўзда тутаяман. Ўзбекистон таърибига майдонга айлантиган эди. Бу ерда бошқаларга ўрнатилган ҳаёт тарзини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Порига учин ва порехўрлик бўлган — мен бундан рад этмайман, лекин ўзини эл-тинг, қаерда порехўрлик бўлмаган? СССРнинг қўй марказида, Москвада порехўрлик бошқа жойлардагидан кам бўлмаган. Халқини айбаш мумкин эмаску, ахир, 25 мингта жиний иш қўзғатилган эди. Депутатларини, меҳнат қаҳрамонларини вертолётларда, н